RP 27/2003 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till godkännande av rådets beslut 2002/772/EG, Euratom om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom och förslag till lag om ikraftsättande samt till lag om ändring av vallagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen skall godkänna rådets beslut om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet (nedan valakten). Rådet rekommenderar att medlemsstaterna godkänner de bestämmelser som getts med stöd av beslutet i enlighet med de krav som följer av deras respektive konstitutionella bestämmelser. Lagstiftningen i Finland harmonierar innehållsmässigt med beslutet förutom i fråga om den förteckning över uppdrag som är oförenliga med ledamotskap i Europaparlamentet. Bestämmelserna i beslutet kommer i enlighet med beslutet att träda i kraft den första dagen i den månad som följer på att beslutet har godkänts.

I propositionen ingår ett förslag till lag om ikraftträdande av beslutet om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom.

Samtidigt föreslås att de bestämmelser i vallagen som gäller sådana tjänster och uppdrag som utgör ett hinder för att en person skall kunna fungera som ledamot av Europaparlamentet skall ändras. I propositionen föreslås i enlighet med rådets beslut att till förteckningen över uppdrag som är oförenliga med att en person skall kunna fungera som ledamot av Europaparlamentet fogas uppdragen som domare, generaladvokat eller justitiesekreterare i Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt, uppdragen som direktionsledamot i Europeiska centralbanken och Europeiska ombudsmannen. Dessutom föreslås att omnämnandena om Europeiska kol- och stålgemenskapen och medlemskapet i dess Rådgivande kommitté stryks ur bestämmelsen. Vidare föreslås att bestämmelsen tekniskt ses över till den del det är fråga om personer i aktiv tjänst inom Europeiska gemenskapernas institutioner eller i organ som är knutna till dem, eller i Europeiska centralbankens tjänst.

Dessutom föreslås att de bestämmelser i vallagen som gäller kommunerna i Kymmene och Uleåborgs valdistrikt ses över så att de motsvarar de kommunsammanslagningar som skett inom valdistrikten.

Enligt förslaget skall i vallagen samtidigt även utföras mindre tekniska justeringar som beror på en redan genomförd lagändring, som gäller förhandsröstning på finska fartyg, och på att ansvaret, när det gäller att bestämma att andra än sådana verksamhetsenheter inom socialvården som lämnar vård dygnet runt skall vara förhandsröstningsställen, genom lag har överförts från den kommunala centralvalnämnden till kommunstyrelsen.

De föreslagna lagarna skall träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Avsikten är att de ändrade bestämmelserna skall tillämpas första gången vid Europaparlamentsvalet år 2004.

239102

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1

INNEHÅLLSFÖRTECKNING 2

ALLMÄN MOTIVERING 4
- **1. Nuläge** 4
  - **1.1. Bestämmelser om Europaparlamentsvalet** 4
  - **Nationell lagstiftning** 4
  - **Reglering på gemenskapsnivå** 5
  - **Ändring som beror på utvidgningen av Europeiska unionen** 6
  - **1.2. Övriga bestämmelser** 6
- **2. Propositionens mål och föreslagna ändringar** 7
  - **2.1. Mål** 7
  - **2.2. Föreslagna ändringar** 7
  - **Ändringar i valakten** 7
  - **Vallagen** 7
- **3. Propositionens verkningar** 7
- **4. Beredningen av propositionen** 8

DETALJMOTIVERING 9
- **1. Rådets beslut om ändring av valakten** 9
  - **1.1. Beslutets innehåll** 9
  - **1.2. Beslutets verkningar på lagstiftningen i Finland** 11
- **2. Lagförslagen** 11
  - **2.1. Lag om sättande i kraft av rådets beslut 2002/772/EG, Euratom om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom** 11
  - **2.2. Vallagen** 11
- **3. Ikraftträdande** 12
- **4. Behovet av riksdagens samtycke** 12
- **5. Lagstiftningsordning** 12

LAGFÖRSLAG 14
- **Lag om sättande i kraft av rådets beslut 2002/772/EG, Euratom om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom** 14
- **Lag om ändring av vallagen** 15

BILAGA **17**

PARALLELLTEXT **17**
Lag om ändring av vallagen **17**

BILAGA **20**

RÅDETS BESLUT **20**

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Bestämmelser om Europaparlamentsvalet

Nationell lagstiftning

De bestämmelser som gäller Europaparlamentsvalet ingår i vallagen (714/1998) i Finland. I 28 § 1 mom. i grundlagen ingår bestämmelser om hur negativa verkningar av s.k. dubbelt mandat kan förebyggas.

De gemensamma bestämmelser som ingår i I avdelningen i vallagen är bl.a. bestämmelserna om rösträtt vid Europaparlamentsval (2 §), om att landet utgör en valkrets vid dessa val (7 §), särskilda bestämmelser om anteckningar som görs om de röstberättigade i rösträttsregistret vid dessa val (3 kap.), myndighetsuppgifter vid kandidatuppställning (4 kap.), uträkning och fastställande av valresultat (7 kap.) och ändringssökande (8 kap.). I bestämmelserna om respektive val i II avdelningen i lagen ingår övriga särskilda bestämmelser som gäller Europaparlamentsvalet (12 kap.). Dessa innehåller bl.a. bestämmelser om valbarhet vid Europaparlamentsval (164 §).

Valsystemet för Europaparlamentsvalet har grundat sig på ett valsystem som tillämpats redan en längre tid vid övriga allmänna val och på de viktigaste principerna i detta valsystem. Valen är direkta, proportionella och hemliga. Allmän och lika rösträtt tillämpas. Kandidaterna nomineras inte för olika valdistrikt utan för hela landet. Väljarna röstar på en kandidat, men rösten kommer också kandidatens parti, valförbund eller gemensamma lista till godo. Vid uträkningen av valresultatet används d´Hondts metod. Det krävs inte att representanten för ett parti eller en gemensam lista skall nå upp över någon röstströskel för att bli vald. Lagarna om valfinansiering, dvs. partilagen, 10/1969 och lagen om anmälan av kandidaters valfinansiering (414/2000) bygger på principen om öppenhet. Det finns ingen övre gräns för valkampanjkostnader. Valsystemet har visat sig fungera i praktiken och nationellt sett har inga behov att ändra på det aktualiserats.

Enligt 164 § 2 mom. vallagen är ämbeten och uppdrag som utgör hinder för att vara ledamot av Europaparlamentet

1) medlem av statsrådet,
2) ledamot av Europeiska kommissionen,
3) domare, generaladvokat eller justitiesekreterare i Europeiska gemenskapernas domstol,
4) ledamot av Europeiska revisionsrätten,
5) medlem av Rådgivande kommittén i Europeiska kol- och stålgemenskapen eller medlem av Ekonomiska och sociala kommittén i Europeiska gemenskapen eller Europeiska atom- och energigemenskapen,
6) medlem av Regionkommittén,
7) medlem av sådana kommittéer eller andra organ som tillsatts enligt fördragen om upprättande av Europeiska kol- och stålgemenskapen, Europeiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen för att förvalta gemenskapens medel eller för att utföra permanenta och direkta förvaltningsuppgifter,
8) styrelseledamot, direktionsledamot eller anställd i Europeiska investeringsbanken,
9) tjänst eller uppdrag vid Europeiska gemenskapernas institutioner eller till dessa knutna fackorgan och
10) sådana tjänster och uppdrag som enligt grundlagen utgör ett hinder mot att vara riksdagsledamot.

Under åren 1995-1998 ingick bestämmelsen i lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet (272/1995) som upphävdes genom vallagen. Till bestämmelsen fogades som sådan en förteckning över tjänster och uppdrag, som enligt artikel 6 i den akt (nedan *valakten*) som hänför sig till beslutet (76/787/EKSG, EEG, Euratom) om allmänna direkta val av företrädare i representantförsamlingen, utgör ett hinder mot att fungera som ledamot av Europaparlamentet. Eftersom det enligt valakten var tillåtet att i den nationella lagstiftningen komplettera för-

teckningen över tjänster och uppdrag som är oförenliga med ledamotskap i Europaparlamentet, fogades till förteckningen även de tjänster och uppdrag vilkas innehavare enligt 8 och 9 § riksdagsordningen, som gällde då bestämmelsen kom till, inte kunde fungera som riksdagsledamöter (tjänsterna som justitiekansler, biträdande justitiekansler, ledamot i högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen samt riksdagens justitieombudsman och biträdande justitieombudsman). Då vallagen stiftades fogades dessutom till förteckningen över tjänster och uppdrag en bestämmelse om medlemskap i Regionkommittén i enlighet med Amsterdamfördraget. Dessutom sågs bestämmelsen över så att den skulle motsvara texten i grundlagen som då höll på att revideras.

De ändringar i unionens bestämmelser vilka framgår nedan ger anledning till att se över gällande bestämmelser om tjänster och uppdrag som utgör hinder för en person att fungera som ledamot av Europaparlamentet.

Enligt 28 § 1 mom. grundlagen avbryts uppdraget som riksdagsledamot för den tid en riksdagsledamot är ledamot av Europaparlamentet och uppdraget som riksdagsledamot sköts då i stället av ledamotens ersättare. Arrangemanget infördes ursprungligen 1994 genom en temporär ändring av riksdagsordningen. Då Finland förberedde sig för en anslutning till Europeiska unionen 1994-1995 önskade man att ett samtidigt medlemskap i riksdagen och Europaparlamentet (dubbelt mandat) helt och hållet skulle kunna förbjudas, men då gällande EU-bestämmelser tillät inte detta. Därför valdes ovan nämnda lösning med hjälp av vilken man ändå ansåg kunna förebygga de negativa verkningarna av ett dubbelt mandat.

Reglering på gemenskapsnivå

I valakten infördes 1976 bestämmelser om val av en gemensam representantförsamling för Europeiska gemenskaperna och om vilka man kunde enas om att följa gemensamt med stöd av fullmakterna enligt då gällande artikel 138.3 i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen. Avsikten med bestämmelsen i nämnda fördrag var ett enhetligt valförfarande. I artikel 7.2 i valakten bestämdes emellertid att tills ett enhetligt valförfarande träder i kraft, skall valförfarandet i varje medlemsstat genomföras enligt de nationella bestämmelserna, om inte annat följer av valakten. I samband med att Amsterdamfördraget slöts år 1997 numrerades bestämmelserna i grundfördraget på nytt varvid artikel 138 blev artikel 190 och punkt 3 blev punkt 4 i artikeln i det nya konsoliderade fördraget.

Nämnda bestämmelse i grundfördraget ändrades även innehållsmässigt genom Amsterdamfördraget. Avsikten med Europaparlamentets förslag skulle fram till dess vara ett enhetligt valförfarande i alla medlemsstater. Det var emellertid inte möjligt att enas om ett dylikt förfarande. Genom Amsterdamfördraget kompletterades bestämmelsen så att Europaparlamentet alternativt kan ge ett förslag till rättsakt om ett valförfarande enligt likadana principer för alla medlemsstater.

Europaparlamentet lade genom sin resolution den 15 juli 1998 (A4-0212/98) fram ett förslag till rättsakt om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet i enlighet med likadana principer för alla medlemsstater. Avsikten var att den nya rättsakten skulle ersätta den nämnda valakten från år 1976.

Beredningen som grundade sig på Europaparlamentets förslag tog mer än fyra år i anspråk. Slutligen nådde rådet emellertid enighet i frågan och ändrade valakten genom sina beslut av den 25 juni och 23 september 2002. Samtidigt fattade rådet beslut om det nya konsoliderade innehållet i valakten från 1976. Beslutets innehåll behandlas nedan i propositionens detaljmotivering. I enlighet med vad som förutsätts enligt artikel 190.4 i grundfördraget har rådet i ett beslut rekommenderat att medlemsstaterna skall godkänna rådets bestämmelser i enlighet med de krav som deras konstitutionella bestämmelser ställer.

Valakten har med anledning av sin betydelse jämställts med unionens s.k. primärrätt. Den och däri senare införda ändringar skall ha godkänts särskilt i medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Den gällande bestämmelse om förfarandet vid godkännande ingår nu för tiden i artikel 190.4 i grundfördraget. I Finland har 1976 års valakt och rådets beslut av den 1

februari 1993 om ändring av valakten satts i kraft nationellt genom lagen om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (1540/1994). De ändringar i valakten som grundar sig på Amsterdamfördraget har däremot satts i kraft nationellt genom lagen om godkännande av vissa bestämmelser i Amsterdamfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen, fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och vissa akter som hör samman med den (505/1999). Även det beslut som nu fattats av rådet skall i Finland godkännas av riksdagen och de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen skall träda i kraft genom lag i enlighet med vad som framgår närmare nedan.

Ändring som beror på utvidgningen av Europeiska unionen

Enligt 163 § vallagen skall 16 ledamöter väljas i Finland till Europaparlamentet. Enligt Nicefördraget som trädde i kraft den 1 februari 2003 kommer det totala antalet ledamöter i Europaparlamentet att öka till 732 och antalet ledamöter som väljs i Finland att sjunka till 13, då unionen utvidgas från början av valperioden 2004-2009, under förutsättning att medlemskapet för alla länder som har godkänts som nya medlemmar förverkligas före ingången av 2004. Antalet ledamöter för de nya medlemsstaterna antecknas i anslutningsfördragen. Om det totala antalet nya ledamöter är mindre än 732 pga. de anslutningsfördrag som undertecknas senast den 1 januari 2004 till följd av att anslutningsprocessen i fråga om någon stat ännu inte är slutförd, kommer antalet ledamöter som väljs från varje medlemsstat under tiden för valperioden att justeras i förhållande till det totala antalet så att det totala antalet kommer så nära 732 som möjligt. Vid denna justering får det antal ledamöter som väljs dock inte i någon medlemsstat överstiga antalet ledamöter under valperioden 1999-2004. Samma justeringsbestämmelse tillämpas i fråga om nya medlemsstater som ansluter sig under en ny valperiod. Det högsta antalet ledamöter (732) får under övergångsskedet tillfälligt överskridas i sådana fall då anslutningsfördraget i fråga om någon ny medlemsstat träder i kraft först efter att rådet har fattat sitt beslut om antalet ledamöter. Rådet fattar sitt beslut efter att ha konstaterat situationen i början av 2004. I detta skede går det således inte ännu att ge något förslag till ändring av vallagens 163 § så att av den skulle framgå det antal ledamöter som skall väljas i Finland under valperioden 2004-2009.

1.2. Övriga bestämmelser

I fråga om de bestämmelser som gäller valdistrikten för riksdagsvalen övergick man i samband med revideringen av lagstiftningen om statens regionförvaltning år 1997 till en sådan lagstiftningsmässig lösning där alla kommuner som hör till respektive valdistrikt uppräknas i den paragraf som gäller valdistrikten. Fram till dess hade valdistrikten fastställts länsvis, dock så, att vissa län delades upp i två delar och gränserna för valdistrikten definierades genom uppräkning av de kommuner som var belägna vid gränsen. Helsingfors stad utgjorde ett eget valdistrikt skilt från Nylands län. Med undantag för Helsingfors stad och landskapet Åland fastställdes även namnen på valdistrikten i enlighet med respektive län, dock så, att i sådana fall då länet var indelat i två valdistrikt uppkallades dessa enligt södra och norra valdistriktet för respektive län.

Nu för tiden uppräknas valdistrikten och de kommuner som hör till dem i 5 § vallagen. Den lagstiftningsmässiga lösning som tillämpas leder till att paragrafen måste ändras i samband med varje sådan ändring av kommunindelningen som leder till att en ny kommun bildas genom sammanslagning av befintliga kommuner eller att en befintlig kommun delas, oavsett om ändringen leder till någon justering av valdistriktets gränser eller inte. Med tanke på tydligheten bör också enbart en ändring av kommunnamnet framgå av paragrafen. De ändringar i kommunindelningen som nu föranleder behovet att ändra paragrafen är de som trädde i kraft vid ingången av 2003 angående upplösande av Fredrikshamns stad och Vehkalahti kommun och bildande av en ny Fredrikshamns kommun (Statsrådets beslut 577/2002) samt

upplösande av Pattijoki kommun och Brahestads stad och bildande av en ny Brahestads kommun (Statsrådets beslut 578/2002).

När vissa bestämmelser i vallagen som gäller förhandsröstning reviderades 2002 och den tidsperiod inom vilken förhandsröstningen skall genomföras på finska fartyg förlängdes med en vecka vid alla andra val förutom vid det andra valet vid presidentval (47 § 1 mom.). Härvid ändrades emellertid inte bestämmelserna om förhandsröstningsställen i 9 § 1 mom. 4 punkten så att den skulle ha motsvarat reformen. Samtidigt överfördes ansvaret från den kommunala centralvalnämnden till kommunstyrelsen när det gäller att bestämma att andra än sådana verksamhetsenheter inom socialvården som lämnar vård dygnet runt skall vara förhandsröstningsställen (9 § 1 mom. 3 punkten). Motsvarande ändring utfördes inte då i 46 § 2 mom. I dessa avseenden är det skäl att se över lagstiftningen.

2. Propositionens mål och föreslagna ändringar

2.1. Mål

Genom denna proposition begärs riksdagens godkännande till ändringarna i valakten med hänvisning till 94 § 1 mom. grundlagen för att ändringarna skall kunna träda i kraft så snart som möjligt och i tid före Europaparlamentsvalet 2004. Det är nödvändigt att få ett godkännande eftersom bestämmelserna i valakten av orsaker som framgår närmare nedan i sin helhet hör till området för lagstiftningen. Valakten och däri senare gjorda ändringar har även tidigare satts i kraft genom lag såsom ovan framgår av punkt 1.1. De nya bestämmelserna som hör till området för lagstiftningen skall enligt 95 § 1 mom. grundlagen också sättas i kraft genom lag. Samtidigt föreslås att vallagen ändras så att de nya internationella förpliktelserna som är bindande för Finland även skall framgå av denna lag. Detta är nödvändigt för att vallagstiftningen skall vara tydlig. Samtidigt föreslås att vallagen också ses över tekniskt så att den motsvarar de ändringar som har genomförts i kommunindelningen och de ändringar som redan tidigare har gjorts i vallagstiftningen. Detta är nödvändigt för att man skall kunna garantera en harmoniserad och konsekvent lagstiftning.

2.2. Föreslagna ändringar

Ändringar i valakten

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner rådets beslut med stöd av vilket valakten har ändrats. Vidare föreslås att de nya bestämmelserna i valakten vilka hör till området för lagstiftningen skall sättas i kraft genom lag. Den nya tvingande bestämmelsen i valakten, vilken gäller uppdrag som är oförenliga med ledamotskap i Europaparlamentet, kan på detta sätt fogas till den nationella lagstiftningen som gäller valsystemet.

Vallagen

I syfte att åstadkomma en tydligare vallagstiftning föreslås att den bestämmelse som gäller förteckningen över uppdrag som är oförenliga med ledamotskap i Europaparlamentet ändras så, att ändringarna av valakten framgår av den.

Dessutom föreslås att de bestämmelser i vallagen som gäller kommunerna i Kymmene och Uleåborgs valdistrikt samtidigt ses över så, att de motsvarar de kommunsammanslagningar som skett inom valdistrikten.

Enligt förslaget skall i vallagen samtidigt även utföras mindre tekniska justeringar som beror på en redan genomförd lagändring som gäller förhandsröstning på finska fartyg och på att ansvaret genom lag har överförts från den kommunala centralvalnämnden till kommunstyrelsen när det gäller att bestämma att andra än sådana verksamhetsenheter inom socialvården som lämnar vård dygnet runt skall vara förhandsröstningsställen.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga verkningar i fråga om organisation, ekonomi eller personal. Genom propositionen harmoniseras vallagstiftningen i Finland med Europeiska unionens bestämmelser och dessutom förtydligas lagstiftningen.

4. Beredningen av propositionen

Beredningen av rådets beslut har skett på uppdrag av rådet i arbetsgruppen för allmänna frågor och i dess arbete har nationella experter kunnat delta. Åren 1998 och 1999 har representanter för justitieministeriet deltagit i arbetsgruppens möten. Därefter har arbetsgruppens arbete letts från huvudstaden.

Inom unionen har beredningen pågått i enlighet med artikel 190.4 punkt 1 i grundfördraget utgående från det förslag Europaparlamentet gav den 15 juli 1998. Den 12 juni 2002 gav Europaparlamentet med absolut majoritet av alla ledamöter det samtycke som avses i artikel 190.4 punkt 2. Därefter ändrade rådet valakten genom sina beslut av den 25 juni och 23 september 2002.

I Finland har förslaget till valakt och promemorian därom behandlats i kommittén för EU-ärenden och EU-ministerutskottet. Förslaget har också sänts såsom ett unionsärende (U 61/1998 rd) till riksdagen i enlighet med 54 b § då gällande riksdagsordning, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska gemenskapens behörighet och som hör till området för lagstiftningen.

Riksdagens grundlagsutskott har gett sitt utlåtande i ärendet (GrUU 32/1998 rd). Stora utskottet godkände uttalandet den 23 oktober 1998.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Rådets beslut om ändring av valakten

1.1. Beslutets innehåll

Artikel 1. Till de nya bestämmelserna i vallagen angående förteckningen över sådana uppdrag som är oförenliga med att vara ledamot av Europaparlamentet fogades uppdragen som domare, generaladvokat eller justitiesekreterare i Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt, uppdragen som direktionsledamot i Europeiska centralbanken och EU-ombudsman. Gruppen av övriga personer, som är i aktiv tjänst inom Europeiska gemenskapernas institutioner eller i organ som är knutna till dem, och vilkas uppdrag står i konflikt med ledamotskap i Europaparlamentet definierades på nytt så att oförenliga tjänster eller uppdrag nu är "aktiv tjänst inom Europeiska gemenskapernas institutioner eller i organ som är knutna till dem, eller i Europeiska centralbanken". I bestämmelsen ströks dessutom omnämnandena om medlemskap i Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG) och i Rådgivande kommittén, med hänvisning till att giltighetstiden för fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen har gått ut (artikel 1.7 punkt a i beslutet; se artikel 7.1 i den reviderade och konsoliderade valakten).

Rådet fogade samtidigt till valakten en ny bestämmelse enligt vilken medlemskap i Europaparlamentet från och med Europaparlamentsvalet år 2004 uttryckligen är oförenligt med medlemskap i det nationella parlamentet. Irland och Storbritannien beviljades för en kort övergångstid undantag från denna bestämmelse (artikel 1.7 punkt b i beslutet; se artikel 7.2 i den reviderade och konsoliderade valakten). I anslutning till detta upphävdes artikel 5 i 1976 års valakt, vilken utgjorde ett hinder mot förbud mot dubbelt mandat (artikel 1.6 i beslutet).

Valakten ändrades genom rådets beslut även i vissa andra avseenden. Först och främst ersattes formuleringen ”företrädare” eller ”företrädare i Europaparlamentet” konsekvent med formuleringen ”ledamot av Europaparlamentet” (artikel 1.1 i beslutet). Ändringen är av teknisk natur. Till artikel 1, som innehåller viktiga principer för valen, fogades en bestämmelse enligt vilken parlamentsledamöterna i alla medlemsstater skall väljas genom ett proportionellt valsätt och en bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna får tillåta listval med preferenslistor. Dessutom bestämdes att valen skall vara fria och hemliga, utöver att de är allmänna och direkta (artikel 1.2 i beslutet). Till artikel 2 i valakten fogades en bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna kan upprätta valkretsar för val till Europaparlamentet eller föreskriva indelning i andra enheter. Till artikel 3 i den nya konsoliderade valakten fogades en bestämmelse om att medlemsstaterna på nationell nivå får fastställa en lägsta tröskel på 5 % för fördelningen av mandaten och till artikel 4 fogades en bestämmelse om möjligheten att fastställa ett tak för kandidaternas utgifter i samband med valkampanjen (artikel 1.3 i beslutet).

I artikel 3 i valakten, som motsvarar artikel 5 i den konsoliderade ströks 1 punkten i artikeln, enligt vilken företrädarna väljs för fem år (artikel 1.4 punkt a i beslutet), såsom onödig med beaktande av motsvarande bestämmelse i artikel 190.3 i grundfördraget. I artikeln utfördes dessutom vissa rent tekniska justeringar (artikel 1. 4 punkt b och c i beslutet). Artikel 6 i den konsoliderade valakten vilken gäller den immunitet och de privilegier som gäller för Europaparlamentets ledamöter formulerades om genom en hänvisning till ett protokoll av den 8 april 1965 om immunitet och privilegier inom Europeiska gemenskaperna (artikel 1.5 i beslutet). I artikel 7.3 i den konsoliderade valakten ersattes ordet ”fastställa” med ordet ”utöka” (artikel 1. 7 punkt c i beslutet. I artikel 1.7 punkt d i beslutet utfördes en rent teknisk ändring i den nya 4 punkten i artikel 7 i den konsoliderade valakten.

Artikel 7 i valakten som innehöll bestämmelser om uppgörande av förslag till ett enhetligt valförfarande och om att tills ett dylikt

förfarande träder i kraft, skall valen i varje medlemsstat förrättas i enlighet med nationella bestämmelser, ändrades så att huvudregeln är att de nationella bestämmelserna skall iakttas. Enligt dessa bestämmelser kan nationella särdrag i medlemsstaterna beaktas, men det får inte inkräkta på valsystemets proportionella karaktär (artikel 1.8 i beslutet; se artikel 8 i den reviderade och konsoliderade valakten).

Formuleringen i artikel 9 i valakten enligt vilken val till Europaparlamentet skall hållas ”den dag” ersatte formuleringen ”den dag och den tid” som fastställs av varje medlemsstat. Formuleringen i 2 punkten i artikeln ”Rösträkningen får inte börja” förrän valet har avslutats i den medlemsstat vars väljare skall rösta sist inom den period som anges i 1 punkten ersattes med formuleringen ”En medlemsstat får inte officiellt meddela sitt valresultat”. Ändringen motsvarar den tolkning som i Finland tillämpades redan då det första gången reglerades om Europaparlamentsvalet (se 180 § vallagen). Den tredje punkten i artikeln vilken innehöll bestämmelser för ett eventuellt val i två omgångar ströks som onödig (artikel 1.9 i beslutet; se artikel 10 i den reviderade och konsoliderade valakten).

I artikel 10 i valakten utfördes vissa tekniska ändringar. Dessutom ändrades bestämmelsen i artikeln för den händelse att det skulle visa sig vara omöjligt att verkställa valet vid normal tidpunkt. En flyttning av Europaparlamentsvalet till maj, vilket Europaparlamentet föreslog och Finland understödde, nåddes inte enighet om i samband med ändringen av valakten. Om det emellertid visar sig omöjligt att genomföra valet under normal valperiod, kan rådet enhälligt och efter att ha hört Europaparlamentet besluta om en annan valperiod som enligt de nya bestämmelserna kan infalla tidigast två månader före och senast en månad efter den normala valperioden. Enligt tidigare bestämmelser kunde valen tidigareläggas med endast en månad. Beslutet om en exceptionell valperiod skall fattas minst ett år innan den femåriga mandatperioden för det avgående Europaparlamentet utgår (artikel 1.10 i beslutet; se artikel 11 i den reviderade och konsoliderade valakten). Enligt artikel 5 i den konsoliderade valakten löper mandatperioden ut när det nyvalda parlamentets första session förklaras öppnad.

I början av artikel 11 i valakten ströks uttrycket ”Till dess att den enhetliga valordning som avses i artikel 7.1 träder i kraft”, varvid artikeln innehållsmässigt motsvarar nämnda artikel (artikel 1.11 i beslutet; se artikel 12 i den reviderade och konsoliderade valakten).

Artikel 12 reviderades totalt. Först och främst utfördes de justeringar som motsvarar ändringarna i artikel 7 och 11, dvs. hänvisningen till ett eventuellt ikraftträdande för en enhetlig valordning ströks. Av den nya artikeln framgår nu de situationer i vilka en parlamentsledamots plats blir vakant. Detta sker då en ledamot avgår eller avlider eller då mandattiden löper ut. Till övriga delar skrevs artikeln om helt och hållet utan att innehållet ändrades (artikel 1.12 i beslutet; se artikel 13 i den reviderade och konsoliderade valakten).

Artikel 14 i valakten upphävdes eftersom den endast gällde situationen efter det första direkta valet av ledamöter till Europaparlamentet (artikel 1.13 i beslutet).

Artikel 15 i valakten ändrades totalt. I artikeln anges på vilka autentiska språk akten har uppgjorts och dessutom hänvisas till bilagorna i akten (artikel 1.14 i beslutet; se artikel 15 i den reviderade och konsoliderade valakten).

Bilaga I som medföljer valakten, vilken gällde val på Grönland, upphävdes såsom onödig efter det att Grönland utgick från gemenskapen (artikel 1.15 i beslutet).

I bilaga III ströks förklaringen av Tyska förbundsrepublikens regering (artikel 1.16 i beslutet; se ny bilaga II i valakten).

Artikel 2. I artikeln beslöts att bestämmelserna i och bilagorna till valakten skall numreras om i enlighet med jämförelsetabellerna i bilagan till detta beslut. Hänvisningarna till artiklar i och bilagor till 1976 års valakt anpassades i enlighet därmed, liksom även de hänvisningar som ingår i gemenskapens grundfördrag. Vidare beslöts att de hänvisningar som i övriga dokument eller akter görs till artiklarna i 1976 års akt bibehålls som hänvisningar till de artiklar och ställen som har numrerats på nytt.

Artikel 3. De ändringar som avses i artik-

larna 1 och 2 i beslutet träder enligt denna artikel i kraft den första dagen i den månad som följer på medlemsstaternas antagande av bestämmelserna i detta beslut i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat anmäla när de har genomfört respektive nationella förfaranden.

Artikel 4. Enligt artikeln skall beslutet ha offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

1.2. Beslutets verkningar på lagstiftningen i Finland

Till den del ändringen av valakten gäller uppdrag som är oförenliga med ledamotskap i Europaparlamentet, skall den finska lagstiftningen ses över så att den motsvarar den reviderade valakten.

Den ändring av valakten vilken innebär ett förbud mot dubbelt mandat föranleder inte något behov av att revidera lagstiftningen i Finland, eftersom det förfarande som regleras i grundlagen och som har till syfte att förebygga de skadliga verkningarna av dubbelt mandat, bör anses motsvara de krav som ställs i valakten.

Även i övrigt överensstämmer vår gällande lagstiftning, med undantag för bestämmelsen om oförenliga uppdrag, med de tvingande bestämmelserna i beslutet som redogjorts för ovan. d´Hondts metod som tillämpas vid Europaparlamentsvalet är en proportionell valmetod. Möjligheten att fritt rösta på en person oberoende av hurdan typ av kandidatlista kandidaten har nominerats på uppfyller kraven på preferensval. Europaparlamentsvalen är i Finland direkta, proportionella och hemliga. Allmän och lika rösträtt tillämpas. Valfriheten tryggas i bestämmelser av år 1995 i strafflagen (578/1995, 14 kap.).

De valbara bestämmelserna i beslutet gäller frågor som Finland har tagit ståndpunkt till. I den diskussion som har förts angående ett valsystem för Europaparlamentsvalet har det inte framförts några åsikter om ett behov av sådana ändringar i systemet som den reviderade valakten skulle möjliggöra. I Finland har det ansetts bäst att kandidaterna nomineras på riksomfattande nivå. Det har inte ansetts nödvändigt att införa en röstströskel. I diskussionen om behovet att reglera om valfinansiering och dess offentlighet har det inte ansetts nödvändigt att fastställa ett tak för valkampanjkostnader. De valbara bestämmelserna i ändringen av valakten föranleder således inget behov av att revidera lagen.

2. Lagförslagen

2.1. Lag om sättande i kraft av rådets beslut 2002/772/EG, Euratom om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom

1 §. Paragrafen skall enligt förslaget innehålla en bestämmelse med stöd av vilken rådets beslut sätts i kraft. Alla bestämmelser i beslutet hör till området för lagstiftningen, såsom nedan närmare framgår.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som anges genom en förordning av statsrådet samtidigt som lagen om ändring av vallagen. Eftersom det i fråga om lagens ikraftträdande är fråga om Finlands åtgärder som hänför sig till Europeiska unionens beslut, ankommer det på statsrådet att utfärda en förordning om ikraftträdande med stöd av 93 § 2 mom. grundlagen (GrUU 49/2001 rd).

Av praktiska orsaker som hänför sig till förberedelserna för Europaparlamentsvalet 2004 bör åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter få vidtas innan lagen träder i kraft.

2.2. Vallagen

5 §. *Valkretsar vid riksdagsval*. Enligt förslaget skall de ändringar som föranleds av ovan nämnda ändringar i kommunindelningen i Kymmene och Uleåborgs valdistrikt utföras i 5 § 8 och 14 punkten. I den förstnämnda punkten stryks kommunen Veckelax och i den senare nämnda punkten kommunen Pattijoki.

9 §. *Förhandsröstningsställen och röstningsställen på valdagen*. I propositionen föreslås att vallagens 9 § 1 mom. 4 punkt preciseras i fråga om finska fartyg som fungerar som förhandsröstningsställen utomlands så,

att förhandsröstning enligt 47 § 1 mom. kan verkställas på dem från den adertonde dagen till den åttonde dagen före valdagen.

46 §. *Rätt att förhandsrösta*. Lagens 46 § 2 mom. föreslås ändrad när det gäller bestämmande av andra förhandsröstningsställen än sådana verksamhetsenheter inom socialvården som lämnar vård dygnet runt så att momentet motsvarar den ändring av befogenheten som genomfördes i 9 § 1 mom. 3 punkten år 2002.

164 §. *Valbarhet samt ämbeten och uppdrag som utgör hinder för att vara ledamot*. Med anledning av beslutet om ändring av rådets valakt är det nödvändigt att ändra förteckningen över uppdrag som är oförenliga med ledamotskap i Europaparlamentet vilken ingår i 164 § 2 mom. vallagen. I enlighet med rådets beslut skall till förteckningen fogas uppdragen som domare, generaladvokat eller justitiesekreterare i Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt, uppdragen som direktionsledamot i Europeiska centralbanken och EU-ombudsman. Förteckningen skall även i övrigt ses över uttrycksmässigt så att den motsvarar den reviderade valakten. Det föreslås att också omnämnandena om den upplösta Europeiska kol- och stålgemenskapen stryks i paragrafen.

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som den föreslagna lagen om sättande i kraft av rådets beslut.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Enligt förslaget skall statsrådet ges bemyndigande att utfärda förordning, eftersom det är fråga om ett unionsärende (se GrUU 49/2001 rd). Enligt artikel 3 i rådets beslut träder ändringarna i kraft i enlighet med medlemsstaternas konstitutionella bestämmelser på den första dagen i den månad som följer på beslutet om godkännande av bestämmelserna. Avsikten är att de reviderade bestämmelserna i vallagen skall tillämpas första gången i följande Europaparlamentsval, som i Finland äger rum den 13 juni 2004, såvida rådet inte minst ett år innan utgången av det nuvarande Europaparlamentets femårsperiod beslutar något annat, någon tidigare eller senare tidpunkt.

4. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen godkänner riksdagen bl.a. fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis täcker riksdagens godkännandebefogenhet alla bestämmelser i anknytning till en internationell förpliktelse som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen.

De bestämmelser som gäller valen är alla på lagnivå i Finland, med undantag för bestämmelserna om Finlands beskickningar och deras expeditioner, vilka enligt de bemyndiganden som anges i 9 § 1 mom. 2 punkten vallagen utfärdas genom statsrådsförordning. Rådets beslut innehåller endast bestämmelser om Europaparlamentsvalet, vilka enligt det som ovan framgår alla hör till området för lagstiftningen.

På de grunder som anförts ovan föreslås att riksdagen godkänner beslutet i dess helhet i enlighet med 94 § 1 mom. grundlagen.

5. Lagstiftningsordning

I Finland ingår de bestämmelser som gäller Europaparlamentsvalet i vallagen. De har dock ett nära samband med de bestämmelser som gäller riksdagsvalet, av vilka en del av de viktigaste ingår i grundlagen. I 14 § grundlagen bestäms om rösträtt vid statliga val och i 24 § om riksdagens mandattid. De viktigaste principerna som gäller för riksdagsval anges i 25 § grundlagen. Av paragrafen framgår bl.a. att riksdagsledamöterna väljs genom direkta, proportionella och hemliga val. Den sistnämnda paragrafen innehåller också bestämmelser om grunderna för indelningen i valdistrikt och om rätten att ställa upp kandidater i riksdagsvalet. Enligt samma paragraf utfärdas närmare bestämmelser om tidpunkten för riksdagsval, kandidatnomineringen, valförrättningen och valkretsarna genom lag. Bestämmelser om förtida riksdagsval ingår i 26 §. I grundlagens 27 § bestäms om valbarhet och behörighet för uppdraget

som riksdagsledamot. I grundlagens 28 § ingår bestämmelser om förebyggande av skadliga verkningar av dubbelt mandat.

Bestämmelserna om valbarhet i 27 § 1 och 2 mom. grundlagen gäller endast riksdagsval och på motsvarande sätt gäller förteckningen över oförenliga uppdrag i 3 mom. endast då en person fungerar som riksdagsledamot. Avsikten med 28 § 1 mom. grundlagen är att ordna frågor som anknyter till skötseln av uppdraget som riksdagsledamot bl.a. i en sådan situation att en person har valts både till riksdagsledamot och till ledamot av Europaparlamentet. Däremot förutsätter bestämmelsen inte att en person skall vara valbar både vid riksdagsval och Europaparlamentsval, utan valbarheten vid det sistnämnda valet bestäms i enlighet med de förpliktelser Finland har i egenskap av medlem i Europeiska unionen.

Med stöd av vad som anförts ovan kan beslut om godkännande av rådets beslut om ändring av valakten fattas med enkel majoritet och förslaget till lag om införande av beslutet samt till ändring av vallagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner rådets beslut (2002/772/EG, Euratom), fattat i Bryssel den 25 juni 2002 och den 23 september 2002, om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet.

Eftersom beslutet innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om sättande i kraft av rådets beslut 2002/772/EG, Euratom om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som ingår i det av Europeiska unionens råd i Bryssel den 25 juni 2002 och den 23 september 2002 fattade beslutet 2002/772/EG, Euratom om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av vallagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vallagen av den 2 oktober 1998 (714/1998) 5 § 8 och 14 punkten, av dessa lagrum 5 § 14 punkten sådan den lyder i lag 247/2002, 9 § 1 mom. 4 punkten, 46 § 2 mom. och 164 § 2 mom. som följer:

5 §

Valkretsar vid riksdagsval

För riksdagsval indelas landet utgående från landskapsindelningen i följande *valkretsar*:

— — — — — — — — — — — — — — —

8) Kymmene valkrets, till vilken hör följande kommuner: Anjalankoski, Elimäki, Fredrikshamn, Iitti, Imatra, Jaala, Joutseno, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyttis, Rautjärvi, Ruokolahti, Saari, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Uukuniemi, Valkeala, Villmanstrand, Virolahti och Ylämaa,

— — — — — — — — — — — — — — —

14) Uleåborgs valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Haukipudas, Hyrynsalmi, Ii, Kajana, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kestilä, Kiiminki, Kuhmo, Kuivaniemi, Kuusamo, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulunsalo, Paltamo, Piippola, Pudasjärvi, Pulkkila, Puolanka, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Rantsila, Reisjärvi, Ristijärvi, Ruukki, Sievi, Siikajoki, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Temmes, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala, Vihanti, Vuolijoki, Yli-Ii, Ylikiiminki och Ylivieska,

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Förhandsröstningsställen och röstningsställen på valdagen

Förhandsröstningsställen är

— — — — — — — — — — — — — — —

4) finska fartyg som befinner sig utomlands när förhandsröstning verkställs.

— — — — — — — — — — — — — — —

46 §

Rätt att förhandsrösta

— — — — — — — — — — — — — — —

En röstberättigad, som vårdas på sjukhus eller i en verksamhetsenhet inom socialvården vilken lämnar vård dygnet runt eller vilken kommunstyrelsen annars har bestämt att skall vara förhandsröstningsställe, eller som har intagits i en straffanstalt får förhandsrösta i denna anstalt. Den som tillhör personalen

ombord på ett finskt fartyg får förhandsrösta ombord på fartyget om det befinner sig utomlands.

— — — — — — — — — — — — — —

164 §

Valbarhet samt ämbeten och uppdrag som utgör hinder för att vara ledamot

— — — — — — — — — — — — — —

Ledamot av Europaparlamentet kan inte vara den som är

1) medlem av statsrådet,
2) ledamot av Europeiska kommissionen,
3) domare, generaladvokat eller justitiesekreterare i Europeiska gemenskapernas domstol eller i Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt,
4) direktionsledamot i Europeiska centralbanken,
5) ledamot av Europeiska revisionsrätten,
6) Europeiska ombudsmannen,
7) medlem av Ekonomiska och sociala kommittén i Europeiska gemenskapen eller Europeiska atom- och energigemenskapen,
8) medlem av Regionkommittén,
9) medlem av sådana kommittéer eller andra organ som tillsatts enligt fördragen om upprättande av Europeiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen för att förvalta gemenskapens medel eller för att utföra permanenta och direkta förvaltningsuppgifter,
10) styrelseledamot, direktionsledamot eller anställd i Europeiska investeringsbanken,
11) tjänsteman eller annan anställd i aktiv tjänst inom Europeiska gemenskapernas institutioner eller till dessa knutna fackorgan eller i Europeiska centralbankens tjänst eller
12) sådan innehavare av ämbete eller uppdrag som inte enligt grundlagen kan vara riksdagsledamot.

— — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

———

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Bilaga
Parallelltext

2.

Lag

om ändring av vallagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vallagen av den 2 oktober 1998 (714/1998) 5 § 8 och 14 punkten, av dessa lagrum 5 § 14 punkten sådan den lyder i lag 247/2002, 9 § 1 mom. 4 punkten, 46 § 2 mom. och 164 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §	
Valkretsar vid riksdagsval	
För riksdagsval indelas landet utgående från landskapsindelningen i följande *valkretsar*:	
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
8) Kymmene valkrets, till vilken hör följande kommuner: Anjalankoski, Elimäki, Fredrikshamn, Iitti, Imatra, Jaala, Joutseno, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyttis, Rautjärvi, Ruokolahti, Saari, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Uukuniemi, Valkeala, *Veckelax*, Villmanstrand, Virolahti och Ylämaa,	8) Kymmene valkrets, till vilken hör följande kommuner: Anjalankoski, Elimäki, Fredrikshamn, Iitti, Imatra, Jaala, Joutseno, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyttis, Rautjärvi, Ruokolahti, Saari, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Uukuniemi, Valkeala, Villmanstrand, Virolahti och Ylämaa,
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
14) Uleåborgs valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Haukipudas, Hyrynsalmi, Ii, Kajana, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kestilä, Kiiminki, Kuhmo, Kuivaniemi, Kuusamo, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulunsalo, Paltamo, *Pattijoki*, Piippola, Pudasjärvi, Pulkkila, Puolanka, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Rantsila, Reisjärvi, Ristijärvi, Ruukki, Sievi, Siikajoki, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala, Vihanti, Vuolijoki, Yli-Ii, Ylikiiminki och Ylivieska,	14) Uleåborgs valkrets, till vilken hör följande kommuner: Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Haukipudas, Hyrynsalmi, Ii, Kajana, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kestilä, Kiiminki, Kuhmo, Kuivaniemi, Kuusamo, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulunsalo, Paltamo, Piippola, Pudasjärvi, Pulkkila, Puolanka, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Rantsila, Reisjärvi, Ristijärvi, Ruukki, Sievi, Siikajoki, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Temmes, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala, Vihanti, Vuolijoki, Yli-Ii, Ylikiiminki och Ylivieska,
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*

9 §

Förhandsröstningsställen och röstningsställen på valdagen

Förhandsröstningsställen är	
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
4) finska fartyg som befinner sig utomlands när förhandsröstning verkställs på *de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet*.	4) finska fartyg som befinner sig utomlands när förhandsröstning verkställs.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

46 §

Rätt att förhandsrösta

— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
En röstberättigad, som vårdas på sjukhus eller i en verksamhetsenhet inom socialvården som lämnar vård dygnet runt eller som den kommunala centralvalnämnden annars har bestämt att skall vara förhandsröstningsställe, eller som har intagits i en straffanstalt får förhandsrösta i denna anstalt. Den som tillhör personalen ombord på ett finskt fartyg får förhandsrösta ombord på fartyget om det befinner sig utomlands.	En röstberättigad, som vårdas på sjukhus eller i en verksamhetsenhet inom socialvården *vilken* lämnar vård dygnet runt eller *vilken kommunstyrelsen* annars har bestämt att skall vara förhandsröstningsställe, eller som har intagits i en straffanstalt får förhandsrösta i denna anstalt. Den som tillhör personalen ombord på ett finskt fartyg får förhandsrösta ombord på fartyget om det befinner sig utomlands.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

164 §

Valbarhet samt ämbeten och uppdrag som utgör hinder för att vara ledamot

— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Ledamot av Europaparlamentet kan inte vara den som är	Ledamot av Europaparlamentet kan inte vara den som är
1) medlem av statsrådet,	1) medlem av statsrådet,
2) ledamot av Europeiska kommissionen,	2) ledamot av Europeiska kommissionen,
3) domare, generaladvokat eller justitiesekreterare i Europeiska gemenskapernas domstol,	3) domare, generaladvokat eller justitiesekreterare i Europeiska gemenskapernas domstol eller i Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt,
	4) direktionsledamot i Europeiska centralbanken,
4) ledamot av Europeiska revisionsrätten,	5) ledamot av Europeiska revisionsrätten,
	6) Europeiska ombudsmannen,
5) medlem av Rådgivande kommittén i	*7)* medlem av Ekonomiska och sociala

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Europeiska kol- och stålgemenskapen eller medlem av Ekonomiska och sociala kommittén i Europeiska gemenskapen eller Europeiska atom- och energigemenskapen,	kommittén i Europeiska gemenskapen eller Europeiska atom- och energigemenskapen,
6) medlem av Regionkommittén,	*8)* medlem av Regionkommittén,
7) medlem av sådana kommittéer eller andra organ som tillsatts enligt fördragen om upprättande av Europeiska kol- och stålgemenskapen, Europeiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen för att förvalta gemenskapens medel eller för att utföra permanenta och direkta förvaltningsuppgifter,	*9)* medlem av sådana kommittéer eller andra organ som tillsatts enligt fördragen om upprättande av Europeiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen för att förvalta gemenskapens medel eller för att utföra permanenta och direkta förvaltningsuppgifter,
8) styrelseledamot, direktionsledamot eller anställd i Europeiska investeringsbanken,	*10)* styrelseledamot, direktionsledamot eller anställd i Europeiska investeringsbanken,
9) tjänsteman eller annan anställd i aktiv tjänst inom Europeiska gemenskapernas institutioner eller till dessa knutna fackorgan, eller	*11) tjänsteman eller annan anställd i aktiv tjänst inom Europeiska gemenskapernas institutioner eller till dessa knutna fackorgan eller i Europeiska centralbankens tjänst eller*
10) sådan innehavare av ämbete eller uppdrag som inte enligt grundlagen kan vara riksdagsledamot.	*12)* sådan innehavare av ämbete eller uppdrag som inte enligt grundlagen kan vara riksdagsledamot.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Bilaga

Rådets beslut

av den 25 juni 2002 och av den 23 september 2002
om ändring av akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom
(2002/772/EG, Euratom)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 190.4 i detta,

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 108.3 och 108.4 i detta,

med beaktande av Europaparlamentets utkast(1),

med beaktande av Europaparlamentets samtycke(2), och

av följande skäl:

(1) En ändring bör göras i akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet för att möjliggöra allmänna direkta val enligt principer som är gemensamma för alla medlemsstater, samtidigt som dessa ges möjlighet att tillämpa sina egna nationella bestämmelser i de delar som inte regleras av detta beslut.

(2) För att förbättra läsbarheten hos akten, i dess lydelse enligt detta beslut, anses det lämpligt att bestämmelserna numreras om, vilket kommer att möjliggöra en tydligare konsolidering.

HÄRIGENOM FASTSTÄLLS följande bestämmelser, som medlemsstaterna rekommenderas att anta i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

Artikel 1

Akten om allmänna direkta val av företrädare i Europaparlamentet, som utgör en bilaga till rådets beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom(3) (nedan kallad 1976 års akt), ändras härmed enligt bestämmelserna i denna artikel.

1) I titeln till och i resten av 1976 års akt, med undantag av artikel 13, skall orden "företrädare", "företrädare i Europaparlamentet" eller "företrädarna(s)" ersättas med "ledamot av Europaparlamentet", "ledamöter av Europaparlamentet" respektive "Europaparlamentets ledamöter(s)".

2) Artikel 1 skall ersättas med följande:

"Artikel 1

1. I varje medlemsstat skall Europaparlamentets ledamöter väljas genom listval (valsedlar) eller ett förfarande med single transferable vote (STV), och valsättet skall vara proportionellt.

2. Medlemsstaterna får tillåta listval med preferenslistor enligt bestämmelser som skall fastställas av respektive medlemsstat.

3. Valen skall vara allmänna, direkta, fria och hemliga."

3) Artikel 2 skall ersättas med följande artiklar:

"Artikel 2

Varje medlemsstat får, i enlighet med sin specifika nationella situation, upprätta valkretsar för val till Europaparlamentet eller föreskriva indelning i andra enheter, utan att detta får inkräkta på valsystemets proportionella karaktär.

Artikel 2a

Medlemsstaterna får fastställa en lägsta tröskel för fördelningen av mandaten. Denna tröskel får inte sättas högre än 5 procent av de avgivna rösterna på nationell nivå.

Artikel 2b

Varje medlemsstat får fastställa ett tak för kandidaternas utgifter i samband med valkampanjen."

4) Artikel 3 skall ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 skall utgå och punkterna 2 och 3 skall betecknas 1 och 2.

b) I den nya punkt 1 skall orden "Denna femårsperiod" ersättas med "Den femårsperiod för vilken Europaparlamentets ledamöter valts".

c) I den nya punkt 2 skall hänvisningen till "punkt 2" ersättas med en hänvisning till "punkt 1".

5) Artikel 4.2 skall ersättas med följande:

"2. Europaparlamentets ledamöter skall åtnjuta den immunitet och de privilegier som gäller för dem enligt protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier av den 8 april 1965."

6) Artikel 5 skall upphöra att gälla.

7) Artikel 6 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1:

i) I slutet av tredje strecksatsen skall orden "eller förstainstansrätten" läggas till.

ii) Mellan den nuvarande tredje och fjärde strecksatsen skall följande strecksats läggas till: "- ledamot i Europeiska centralbankens direktion".

iii) Mellan den nuvarande fjärde och femte strecksatsen skall följande strecksats läggas till: "- EU-ombudsmannen".

iv) I den nuvarande femte strecksatsen skall orden "medlem av Rådgivande kommittén i Europeiska kol- och stålgemenskapen eller" utgå.

v) I den nuvarande sjätte strecksatsen skall orden "Europeiska kol- och stålgemenskapen," utgå.

vi) Den nuvarande åttonde strecksatsen skall ersättas med följande text: "- tjänsteman eller annan anställd i aktiv tjänst inom Europeiska gemenskapernas institutioner eller i organ som är knutna till dem, eller i Europeiska centralbanken."

b) Efter punkt 1 skall följande punkt införas, och de nuvarande punkterna 2 och 3 skall betecknas 3 och 4:

"2. Från och med valet till Europaparlamentet år 2004 skall uppdraget som ledamot av Europaparlamentet inte vara förenligt med uppdraget som ledamot av ett nationellt parlament.

Utan hinder av denna regel och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkt 3 får

– de ledamöter av Irlands nationella parlament som vid ett senare val väljs till ledamöter av Europaparlamentet utöva båda mandaten samtidigt fram till följande val till Irlands nationella parlament, då första stycket i denna punkt skall tillämpas,

– de ledamöter av Förenade kungarikets nationella parlament som under den femårsperiod som föregår valet till Europaparlamentet 2004 även är ledamöter av Europaparlamentet utöva båda mandaten samtidigt fram till valet till Europaparlamentet 2009, då första stycket i denna punkt skall tillämpas."

c) I den nya punkt 3 skall ordet "fastställa" ersättas med ordet "utöka" och hänvisningen till "artikel 7.2" ersättas med en hänvisning till "artikel 7".

d) I den nya punkt 4 skall hänvisningen till "punkterna 1 och 2" ersättas med en hänvisning till "punkterna 1, 2 och 3".

8) Artikel 7 skall ersättas med följande:

"Artikel 7

Om inte annat följer av bestämmelserna i denna akt skall valförfarandet i varje medlemsstat genomföras enligt de nationella bestämmelserna.

I dessa nationella bestämmelser kan nationella särdrag i medlemsstaterna eventuellt beaktas, men de får inte inkräkta på valsystemets proportionella karaktär."

9) Artikel 9 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 skall orden "den dag" ersättas med "den dag och den tid".

b) I punkt 2 skall orden "Rösträkningen får inte börja" ersättas med "En medlemsstat får inte officiellt meddela sitt valresultat".

c) Punkt 3 skall utgå.

10) Artikel 10 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 skall orden "den period som avses i artikel 9.1" ersättas med "valperio-

den".

b) I punkt 2 andra stycket skall orden "bestämma en annan period som inte får infalla mer än en månad före" ersättas med "minst ett år före utgången av den femårsperiod som avses i artikel 3 bestämma en annan valperiod, som inte får infalla mer än två månader före".

c) I punkt 3 skall orden "artikel 22 i Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen" utgå, orden "Europeiska ekonomiska gemenskapen" skall ersättas med "Europeiska gemenskapen" och orden "den i artikel 9.1 avsedda perioden" skall ersättas med "valperioden".

11) I artikel 11 skall orden "Till dess att den enhetliga valordning som avses i artikel 7.1 träder i kraft," utgå, och ordningsföljden mellan orden "skall" och "Europaparlamentet" skall kastas om.

12) Artikel 12 skall ersättas med följande:

"Artikel 12

1. En plats blir vakant när mandatet för en ledamot av Europaparlamentet upphör på grund av att han begär sitt entledigande, avsätts eller avlider, eller på grund av att mandattiden löper ut.

2. Om inte annat följer av de övriga bestämmelserna i denna akt, skall varje medlemsstat fastställa lämpliga förfaranden för hur en plats som blir vakant skall besättas under återstoden av den femårsperiod som avses i artikel 3.

3. Om det uttryckligen fastställs i en medlemsstats lagstiftning när mandattiden för en ledamot av Europaparlamentet löper ut, skall dennes mandat upphöra i enlighet med bestämmelserna i denna lagstiftning. De behöriga nationella myndigheterna skall underrätta Europaparlamentet om detta.

4. Om en plats blir vakant på grund av att ledamoten begär sitt entledigande, avsätts eller avlider, skall Europaparlamentets ordförande utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten."

13) Artikel 14 skall upphöra att gälla.

14) Artikel 15 skall ersättas med följande:

"Artikel 15

Denna akt är upprättad på danska, engelska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språken, vilka alla texter är lika giltiga.

Bilagorna II och II skall utgöra en integrerad del av denna akt."

15) Bilaga I skall upphöra att gälla.

16) I bilaga III skall förklaringen av Förbundsrepubliken Tysklands regering utgå.

Artikel 2

1. Artiklar i och bilagor till 1976 års akt, i deras lydelser enligt detta beslut, skall omnumreras i enlighet med jämförelsetabellerna i bilagan till detta beslut, som utgör en integrerad del av detta.

2. Hänvisningarna till artiklar i och bilagor till 1976 års akt skall anpassas i enlighet därmed. Detsamma gäller hänvisningar till dessa artiklar och till deras underavdelningar i gemenskapsfördragen.

3. Hänvisningar till artiklar i 1976 års akt i andra instrument eller rättsakter skall tolkas som hänvisningar till artiklar i 1976 års akt enligt den omnumrering som nämns i punkt 1 respektive till punkterna i dessa artiklar enligt omnumreringen genom detta beslut.

Artikel 3

1. De ändringar som avses i artiklarna 1 och 2 får verkan den första dagen i den månad som följer efter medlemsstaternas antagande av bestämmelserna i detta beslut i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

2. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat anmäla när de har genomfört respektive nationella förfaranden.

Artikel 4

Detta beslut skall offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Utfärdat i Luxemburg den 25 juni 2002.
På rådets vägnar
J. Matas I Palou
Ordförande

Utfärdat i Bryssel den 23 september 2002.
På rådets vägnar
M. Fischer Boel
Ordförande

(1) EGT C 292, 21.9.1998, s. 66.
(2) Yttrandet avgivet den 12 juni 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT).
(3) EGT L 278, 8.10.1976, s. 1.